

P E N S I O N S

Les pensions del funcionariat docent: classes passives

2023

CCOO
enseñanza

Índex

Introducció	05
El càlcul de la pensió	07
Els anys de servei a l'Estat. Càmput recíproc. Canvi de cos	09
Pensions de jubilació per incapacitat permanent per al servei	10
Incompatibilitat de les pensions	11
Pensions extraordinàries	12
Gratificacions	13
Jubilacions ordinàries en el Règim General de la Seguretat Social (RGSS) en 2023	13
Accidents in itinere en Classes Passives	13
Quadre Resum de les Pensions de Jubilació del Funcionariat de Classes Passives 2023	15

Les pensions del funcionariat docent en 2023: classes passives

INTRODUCCIÓ

La majoria de les i els funcionaris docents estem acollits al Règim de Classes Passives de l'Estat (RCP). Només els qui han ingressat en el País Basc des de 1994 i els procedents de les antigues Universitats Laborals i de centres de Formació Professional de l'extint 'Movimiento Nacional' i de la AISS, a efectes de pensions, estan integrats en el Règim General de la Seguretat Social (RGSS). A partir de juliol de 2018 les i els integrants d'aquests últims col·lectius (Universitats Laborals i centres de FP de la AISS) poden optar per passar-se a Classes Passives i jubilar-se al mateix temps, acollint-se a la normativa, requisits i condicions de Classes Passives.

D'altra banda, les noves persones funcionàries ingressades després de l'1 de gener de 2011 estan, a efecte de pensions, en el RGSS i es regeixen per les normes de l'esmentat règim. Estan en la Seguridad Social per a les pensions i en MUFACE per a la resta dels assumptes (baixes per malaltia, assistència sanitària i farmacèutica, etc.).

Per tant, des de l'1 de gener de 2011, les i els funcionaris docents estem en alguna de les tres situacions següents:

a) En el Règim de Classes Passives de l'Estat i en MUFACE. Ací estan i, de moment, seguiran la majoria dels/les actuals funcionaris/es docents.

En aquest apartat s'inclou la JUBILACIÓ VOLUNTÀRIA A PARTIR DELS 60 ANYS. Mentrestant no es modifiqui expressament, seguirà vigent la possibilitat de jubilació voluntària, a l'empar de l'establert en l'article 28.2.b) del ja citat RDL 670/87, per a aquell personal funcionari acollit al RCP (tant en actiu com en excedència) que tinguen 60 anys i acrediten 30 anys de serveis efectius a l'Estat. El Real Decret-Llei 5/2013, publicat en el BOE de 16 de març 2013, que modificà i retallà molt durament les jubilacions voluntàries i parcials del Règim General de la Seguretat Social, no modificà els requisits per a accedir a aquesta modalitat de jubilació de les pensions del Règim de Classes Passives de l'Estat.

En 2011 s'introduí, i continua vigent des d'aleshores, una modificació important en la normativa de les jubilacions voluntàries del RCP. Des de gener de 2011 aquells que necessiten de períodes de cotització en altres règims de Seguretat Social diferents al de Classes Passives per a poder acreditar els 30 anys de serveis, **necessitaran, a més, que els últims cinc anys de serveis computables estiguin coberts en el Règim de Classes Passives.**

b) En el Règim General de la Seguretat Social a tots els efectes, com ja estan les i els docents procedents de les antigues universitats laborals i dels centres d'FP de la AISS (encara que ja hem dit que poden passar-se a Classes Passives si opten per jubilar-se) i les i els funcionaris docents ingressats en el País Basc amb posterioritat a 1994.

c) En el Règim General de la Seguretat Social per a les pensions i a més en MUFACE per a les prestacions sanitàries, farmacèutiques i socials. Ací estan les i els nous funcionaris docents ingressats des de l'1 de gener de 2011, excepte les i els ingressats en el País Basc, que estaran en la situació anterior.

La història i fonaments del RCP són diferents dels del RGSS, pel què donen lloc a dues normatives distintes. En el RCP les prestacions estan en funció dels serveis prestats i dels grups funcionaris en els què estan integrats els cossos als quals ha pertangut i prestat serveis la persona funcionària; en el RGSS estan en funció de la duració i de les quanties de les cotitzacions. Els tipus i les condicions de jubilació són distintes, les regles de càlcul de les pensions també són distintes, i els períodes de serveis o de cotització que es tenen en compte per al càlcul de les pensions són diferents, etc.

La gestió de Classes Passives ha depès històricament del Ministeri d'Hisenda, però finalment des de primers de l'any passat la seua gestió ha passat a dependre de la Seguretat Social, encara que manté les seues pròpies normes.

Els mitjans de comunicació ens porten a error moltes vegades en explicar la normativa de les pensions de la Seguretat Social com les de totes les pensions, quan no sempre és així. El problema es deu a que hi ha quasi deu milions de pensionistes en la Seguridad Social, mentre que els de Clases Passives volten els 650.000. La part gran del col·lectiu pensionista apareix com la totalitat. Per exemple, se sol informar de que la quantia sobre la què es calcula la pensió es fa en funció del cotitzat durant els últims 25 anys, quan açò només és veritat en el RGSS, però no ho és en Clases Pasives, on des de 1990 es prenen fins a 35 anys de serveis, i si en són més, els 35 millors.

El que sí que ha estat igual en ambdós règims des d'almenys, 1996, és l'actualització i revalorització de les pensions. Des de 1996 fins a 2012, a final de cada any les pensions s'incrementaven en un percentatge resultant de restar de l'IPC real l'IPC previst pel Govern, i que havia servit per a establir la pujada d'eixe any. Aquesta diferència en còmput anual s'abonava mitjançant una "pagueta" a finals de gener del següent any. I sobre la nova pensió, ja actualitzada, s'aplicava el percentatge previst d'inflació per a eixe nou any. Així s'aconseguí que les pensions creixeren al mateix ritme que l'IPC.

Aquesta situació es mantingué fins que en 2013 el Partit Popular, amb l'excusa de la crisi, la canvià. Des de 2014 fins a 2017 les pensions pujaren un 0,25% cada any (4 o 5 euros mensuals a la majoria dels docents jubilats). Les necessitats per aconseguir una majoria parlamentària per a aprobar els Pressupostos Generales de l'Estat per a 2018, així com les mobilitzacions de jubilats i pensionistes, feren que el Partit Popular haguera de canviar la seua pròpia llei anterior i establir un increment de l'1,6% per a 2018. Van haver d'oblidar-se'n en 2018 del seu nefast **Índex de Revalorització de les Pensions**.

L'actual Govern establí per a 2019 una pujada de les pensions de l'1,7% i per a 2020 del 0,9%. En 2021 no hi hagué revisió d'aquesta pujada ja que la inflació de 2020 es quedà per davall d'eixe percentatge. I per a 2021 s'establí una altra pujada del 0,9%, també revisable.

6

Però en 2021 la inflació real fou del 2,5%. Per açò en 2022 les pensions pujaren inicialment un 1,6%, que és el desfasament entre la pujada de l'IPC (2,5%) i la pujada de les pensions (0,9%) de l'any anterior. I una vegada actualitzades les pensions de 2021, amb l'esmentada pujada de l'1,6%, es pujaren un altre 2,5%.

Ara bé, **per a 2023** ha canviat la normativa de la pujada de les pensions. A partir d'aquest any les pensions pujaran cada any la inflació mitjana de l'any anterior (Llei 21/21) tal i com s'establí en l'acord del Govern amb els agents socials en 2021. Per això, les pensions han pujat per a 2023 en un **8,5%**; i, també, per aquest motiu, en revaloritzar-se les pensions sobre dades tancades d'inflació real, i no sobre estimacions, ja no és necessari un sistema per a compensar diferències, i, per tant, les persones pensionistes **no cobraran la "pagueta"** en 2023.

Des de CCOO defensarem i defensarem que el sistema de pensions ha de garantir per a les treballadores, els treballadors i els/les funcionaris/es jubilats/es **una pensió de jubilació suficient**, que mantinga el poder de compra al llarg del període en què és pensionista. Per això, ens alegrem de que finalment s'hagen soterrat l'Índex de Revalorització de les Pensions i el factor de Sostenibilitat que el Partit Popular impulsà en 2013, gràcies a l'Acord de Pensions signat per CCOO i altres agents socials amb el Govern, que ha estat plasmat en la Llei 21/2021.

Igualment, des de CCOO reivindiquem **una jubilació específica per als/les docents, voluntària, anticipada i incentivada**.

EL CÀLCUL DE LA PENSIÓ

Les pensions de jubilació de les i els funcionaris públics acollits al RCP es calculen aplicant (multiplicant) uns percentatges, que estan en funció del número d'anys complets de serveis prestats, a unes quantitats, anomenades Havers Reguladors (HH. RR.), i que estan en funció del grup en el qual està enquadrat el cos al què pertany la persona funcionària. Per tant, no tots els anys de serveis valen el mateix, i depèn del grup en el què està enquadrat el cos al qual es pertany.

Els Havers Reguladors per a 2023 són:

GRUP FUNCIONARIAL	HR ANUAL	HR MES
GRUP A1 (abans A, Llicenciats)	48.086,76	3.434,77
GRUP A2 (abans B, Diplomats)	37.845,48	2.703,25
GRUP B (nou, Tècnic Superior)	33.139,86	2.367,13
GRUP C1 (abans C, Batxiller, FP II)	29.065,98	2.076,14
GRUP C2 (abans D, Graduat Secundària)	22.996,00	1.642,57
GRUP E i Agrupacions Profesionales (AP) sense títol	19.605,93	1.400,42

A aquests HH. RR. se'ls apliquen els següents percentatges que estan en funció del número d'anys de serveis **complets** que acredite la persona funcionària:

Anys de Servei	Percentatge	Anys de Servei	Percentatge	Anys de Servei	Percentatge	Anys de Servei	Percentatge
01	1,24	10	15,67	19	41,54	28	74,42
02	2,55	11	17,71	20	45,19	29	78,08
03	3,88	12	19,86	21	48,84	30	81,73
04	5,31	13	22,10	22	52,50	31	85,38
05	6,83	14	24,45	23	56,15	32	89,04
06	8,43	15	26,92	24	59,81	33	92,69
07	10,11	16	30,57	25	63,46	34	96,35
08	11,88	17	34,23	26	67,11	35 y más	100,00
09	13,73	18	37,88	27	70,77		

Per a tindre dret a pensió es requereix acreditar, almenys, 15 anys de serveis efectius.

Amb 35 anys de serveis en un cos s'assoleix el 100% de l'Haver Regulador en que està enquadrat eixe cos.

Les pensions s'abonen mitjançant 14 pagues iguals (mensuals més dues extres) a l'any. Independentment dels càlculs que puguin resultar, les pensions públiques ordinàries no podran superar en 2023 els **3.058,81** euros mensuals, encara que, com veurem més endavant, hi ha algunes maneres de superar aquesta pensió pública màxima i, per d'altra banda, van a suposar que un/a funcionari/a que haja romàs en el grup A1 (abans A) 32 anys de servei assoleix pràcticament eixa pensió màxima. La seua pensió seria només 47 cèntims bruts més baixa que la pensió pública màxima.

Les pensions de jubilació de Classes Passives només tenen descomptes a compte de l'IRPF (a excepció de les d'incapacitat permanent per a tota professió o ofici, com detallarem més endavant) i no se'ls apliquen els descomptes de Drets Passius ni de MUFACE que sí s'apliquen al personal en actiu. A partir de principis de l'any en que es compleixen els 65 anys d'edat la retenció a compte de l'IRPF és menor i el net augmenta en uns 15 euros mensuals. Si es té una minusvàlida superior al 33% i menor del 65% la retenció també minva i la pensió augmenta en uns 40 euros mensuals nets.

Cal tindre en compte que si ens jubilem en els últims mesos de l'any, durant els mesos que transcorren des de la jubilació fins el final de l'any natural en què es produeix eixa jubilació les retencions a compte de l'IRPF solen ser menors que les que corresponen pels ingressos totals de l'any (especialment si ens jubilem en la part final de l'any). En bastants casos no s'aplica cap retenció. Però és convenient tindre en compte que el que no se'ns reté en eixos primers mesos de percepció de la pensió després ens obligaran a pagar-ho en la declaració de la renda que ha de fer-se l'any següent.

El tope de les pensions públiques, els 3.058,81 euros mensuals, també és el tope màxim a percebre en cas de tindre dret a diverses pensions públiques, pel què els funcionaris i **les funcionàries que estant en actiu perceben pensions de viduïtat** han de tindre en compte aquest fet a l'hora de decidir la data de la seua jubilació. Una vegada jubilats/es, com a norma general, la seua pensió de jubilació es veurà retallada en tot el que sumat a la pensió de viduïtat supere els esmentats 3.058,81 euros mensuals.

Jubilació demorada: des de 2015, quan es presten i completen anys de serveis després d'haver complit l'edat ordinària de jubilació (actualment està en complir els 65 anys per a les i els docents d'ensenyaments no universitaris. En el cas de les i els docents d'universitat, una vegada assolits els 65 anys, encara que la jubilació forçosa és als 70 anys), es té dret a uns percentatges addicionals a aplicar als Havers Reguladors. Actualment eixe percentatge és del 4% per cada any. Per tant, un/a mestre/a que es jubile als 70 anys veurà la seua pensió augmentada en un 20% (5 vegades el 4%) de l'Haver Regulador del grup A2.

8

En el cas d'un funcionari de grup A1 que assolisca la pensió pública màxima als 65 anys, encara que inicialment també té dret al mateix percentatge addicional del 4%, la pensió no pujaria eixe 20% de l'Haver Regulador del grup A1 si continua treballant fins els 70 anys, ja que la pensió resultant no podrà superar l'Haver Regulador del grup A1, pel que en la pràctica als 68 anys hauria assolit eixe nou tope màxim.

Amb aquest complement es pot superar la pensió pública màxima. Si amb el percentatge addicional se supera la pensió pública màxima, el càlcul es fa d'una altra manera més complexa i el resultat sol ser una mica més favorable en bastants casos.

Des de gener de 2022 aquest percentatge addicional pot ser substituït per una quantitat a tant alçat per cada any complet de serveis prestats després d'haver fet els 65 anys. Aquesta quantitat pot arribar a assolir els 10.400 euros bruts en el cas de funcionaris/es de grup A2 que inicialment arriben al 100% del seu Haver Regulador o els 11.300 euros bruts en el cas de les i els funcionaris/es de grup A1 que inicialment arriben a la pensió pública màxima.

I quan es regule reglamentàriament es podrà optar a una combinació de les dues opcions anteriors.

Complement per a la reducció de la bretxa de gènere: està vigent des de febrer de 2021 i substituï a l'anomenat complement per maternitat tombat per una sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea que estigué vigent des de 2016.

En Classes Passives tenen dret a aquest complement les dones que es jubilen amb caràcter forçós (per edat o per incapacitat permanent) i durant 2023 consisteix en la percepció de 30,40 euros per fill/a que s'hagen tingut, considerant un màxim de 4 fills/es. Per tant, **en Classes Passives, en els casos de jubilacions voluntàries, no es té dret a aquest complement**. I es percep també quan s'ha tingut només un/a fill/a, cosa que no ocorria amb el complement per maternitat, si bé les quanties del complement per maternitat en el col·lectiu docente eren sensiblement més altes que les del nou complement per a la reducció de la bretxa de gènere.

Amb aquest complement es pot superar la pensió pública màxima.

ELS ANYS DE SERVEI A L'ESTAT. CÒMPUT RECÍPROC. CANVI DE COS

Es consideraran com a anys de servei a l'Estat els serveis en actiu i els serveis especials prestats com a funcionari/a, els serveis previs (serveis d'interinitat i treballats amb qualsevol tipus de contracte o nomenament per a qualsevol Administració pública) reconeguts a l'empar de la Llei 70/1978 i els períodes **cotitzats** a qualsevol règim públic de Seguretat Social.

També es considera servei efectiu a l'Estat el temps del servei militar obligatori ordinari que excedisca del període obligatori mínim vigent en el moment de realitzar el servei militar, que es computa en el grup funcional més baix, l'E, que és el que correspon a soldats i mariners. Si es completaren 18 mesos de servei militar quan l'obligatori eran 15, es reconeixeran com a serveis prestats 3 mesos en el grupo E per a la jubilació. Si es va fer la IMEC o similar, el període de pràctiques com a sergent o alferes són serveis previs i, per tant, computables per a la jubilació.

També es consideren com a períodes assimilats a temps de serveis prestats els següents:

1. Excedència per cura de fill/es i d'altres familiars: En l'article 89 de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic s'estableix que els períodes de permanència en la situació d'excedència per cura de familiars es computen a efectes de drets passius.
2. Beneficis per part: es reconeixen com a serveis prestats per cada part únic, sempre i quan no s'haja gaudit (i cotitzat) el permís de maternitat que li haguera correspost d'haver estat d'alta en la Seguretat Social el dia del part. Es reconeixen fins a 112 dies (16 setmanes).

Tot i que en el seu moment aconseguirem que Classes Passives els considerara com a serveis prestats no hem aconseguit que es consideren com a prestats en el grup de la funcionària i es que, com la Seguretat Social no té en compte el grup de cotització, no ho acredita en les seues certificacions i Classes Passives no pot aplicar la taula d'equivalència dels grups (Annex del Real Decret 691/1991) pel què els considera com a prestats en el grup més baix, l'E, el que limita l'abast d'aquest benefici. Cas de part múltiple se sumen altres 14 dies per cada fill/a després del primer del part.

3. Beneficis per cura de fill/es: Es reconeixen fins a 270 dies de serveis prestats si es produí una interrupció (una baixa) de la cotització a la Seguretat Social en els nou mesos anteriors al part i un alta en la Seguretat Social abans de la finalització del sisé any després del part. **Aquest benefici no serveix per a completar el requisit dels 30 anys de serveis exigint en la jubilació voluntària de Classes Passives.**

Aquests dos últims beneficis s'acrediten mitjançant certificats que cal sol·licitar expressament en l'Institut Nacional de la Seguretat Social. I en Classes Passives no hi ha límit temporal a l'acumulació d'aquests dos últims beneficis i els períodes d'excedència per cura de fills/es i altres familiars.

Còmput recíproc: És el procés pel qual en Classes Passives, per al càlcul de la jubilació, es compten els períodes cotitzats a la Seguretat Social i en la Seguretat Social es compten els períodes de serveis prestats a les administracions públiques. Gràcies a aquest mecanisme, una persona amb 14 anys treballats en una empresa privada i 14 anys com a funcionària de carrera integrada en Classes Passives té dret a una pensió de jubilació i a que se li compte tota la seua carrera professional.

Com el càlculo de les pensions en el RGSS és radicalment diferent del càlcul del RCP, el Real Decret (RD) 691/1991 va establir un sistema d'equivalències entre els grups funcionaris i els grups de cotització a la Seguretat Social, de tal manera que el cotitzat en determinats grups de la Seguretat Social es considera equivalent als serveis prestats en determinats grups funcionaris. La taula d'equivalències és:

GRUP COTITZACIÓ A LA S.S.	GRUP FUNCIONARIAL
01 i autònoms llicenciats	A1
02 i autònoms diplomats	A2
03, 04, 05, 08 i autònoms en general	C1
07 y 09	C2
06, 10, 11 y 12	E. i A.P

És de suposar que aquest quadre s'haurà de modificar a curt o mitjà termini per a enquadrar el grup funcional B creat en 2007 per l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic.

Els períodes cotitzats com a **autònoms** es consideren com a prestats en el grup C1, llevat que pugui acreditar-se que per al seu treball es requeria una titulació de llicenciatura o grau (grup A1) o de diplomatura (grup A2).

Durant el temps que es percep la **prestació per desocupació** es cotitza a la Seguretat Social, ho fa l'Estat. Durant els períodes en què s'ha percebut el Subsidi per desocupació només es cotitza a la Seguretat Social a partir d'una determinada edat (anteriorment 55 anys, ara 52 anys), pel que només en aquests casos es tenen en compte per al càlcul de la pensió.

És molt important que en els períodes cotitzats a la Seguretat Social, inclosos els períodes de prestació per desocupació, estiguen cotitzats en el grup correcte. Si apareixen cotitzats en un grup més baix del què legalment li correspon, la pensió es pot reduir. Si la Seguretat Social no acredita el grup de cotització, Classes Passives ho va a considerar com a cotitzat en el grup més baix i la pensió pot baixar. En aquests casos cal presentar el més aviat possible la corresponent reclamació.

Canvi de cos: Existeix una fórmula per al càlcul de la pensió d'aquells/es funcionaris/es que han canviat al llarg de la seua carrera professional de cossos, corresponents a grups funcionaris diferents, i que està recollida en l'art. 31.2 del RDL 670/87. El que fa aquesta fórmula és calcular una espècie de mitjana ponderada entre els valors de la pensió que li hagués correspost d'haver estat tota la seua carrera professional en cadascun dels grups funcionaris en els quals ha estat.

Quan es tenen acreditats més de 35 anys de serveis, per al càlcul de la pensió de jubilació es prenen els 35 anys millors (de més alt Haver Regulador).

Treball a temps parcial i cotitzat en el RGSS: Com a conseqüència de la sentència 91 de 2019 del Tribunal Constitucional es contabilitzen tots els dies treballats com a cotitzats a temps complet, encara que en els Informes de Vida Laboral que emet la Seguretat Social apareguen els dies reduïts en la mateixa proporció que la jornada treballada i cotitzada.

10

Ara bé, eixos dies es consideren com a serveis prestats en un Haver Regulador creat "ex novo" la quantia del qual és el resultat d'aplicar el percentatge de la jornada treballada a l'Haver Regulador del grup funcional equivalent al grup de la Seguretat Social en què s'ha cotitzat. Explicat d'una altra manera: quan es té d'un a diversos períodes de jornada reduïda (sempre per un temps igual o superior a un any), a l'hora de realitzar el càlcul de la pensió es redueix la quantia de l'Haver Regulador, corresponent a la duració temporal de la jornada reduïda, en la mateixa proporció en què ho hagen fet les retribucions d'eixe període o períodes de jornada parcial. És a dir, un/a mestre/a o professor/a tècnic d'FP (A2) que estiga un any amb una reducció de jornada del 50%, a efectes del càlcul de la pensió eixe any equivaldria aproximadament a l'exercici d'un lloc corresponent al grup funcional més baix, l'E (que correspon a serveis prestats d'ordenança, netejadora, soldat...) i si és professor/a de Secundària o Universitat (A1), al subgrup funcional C2 (auxiliar administratiu).

PENSIONS DE JUBILACIÓ PER INCAPACITAT PERMANENT PER AL SERVEI

Es calculen de la mateixa manera que les ordinàries, però amb la important particularitat de que **es consideren com a serveis efectius no només els ja efectivament prestats, sinó també el període de temps que li resta a la persona funcionària per a fer els 65 anys**. Aquest període es considera prestat en el grup funcional al qual pertany en el moment de la jubilació.

Ara bé, hi ha un canvi important des de gener de 2009. Les pensions per incapacitat permanente per a les tasques pròpies del cos de la persona funcionària (el que habitualment anomenem incapacitat total) derivades d'accidents o malalties comunes i **originades a partir de l'1 de gener de 2009**, tenen una reducció sobre la quantia calculada d'acord amb l'expressat en el paràgraf anterior, segons el següent quadre:

Anys de serveis efectius a l'Estat en el moment de la jubilació (incloent-hi els de còmput recíproc)	Percentatge de reducció de la pensió
Des de 18 anys i 1 dia fins a 19 años	5%
Des de 17 anys i 1 dia fins a 18 años	10%
Des de 16 anys i 1 dia fins a 17 años	15%
Des de 15 anys i 1 dia fins a 16 años	20%
Fins a 15 anys	25%

Si la persona funcionària té 19 anys i un dia o més anys de serveis no es produeix reducció.

Aquesta reducció no afecta a les pensions per incapacitat per a tota professió o ofici (incapacitat absoluta) ni a les incapacitats totals produïdes o derivades de lesions en actes de servei ni a les ja concedides abans de l'1 de gener de 2009.

Les pensions per incapacitat permanent per a tasques pròpies del seu Cos (les totals) tributen (excepte en el País Basc, on hi ha normes diferents segons les províncies). Les que no tributen en cap cas són aquelles en què la lesió o la malaltia incapacita per a tota professió o ofici (les absolutes).

Una altra novetat vigent des de gener de 2009 és que, si amb posterioritat al reconeixement de la pensió per incapacitat es produís un agreujament de la causa que l'originà, de manera que la persona afectada passe a estar incapacitada per a tota professió o ofici (és a dir la incapacitat passe de total a absoluta), la persona funcionària jubilada pot sol·licitar una revisió de la seua qualificació abans de fer els 65 anys.

A més dels canvis que hem relatat anteriorment, des de 2009 també els informes dels tribunals mèdics són vinculants en el cas de las jubilacions per incapacitat. Fins aleshores, gener de 2009, aquests informes no tenien eixe caràcter vinculant per a les administracions públiques. És a dir, es podia jubilar a un/a funcionari/a que la Conselleria o el Departament corresponent considerara que havia de jubilar-se, encara que el tribunal mèdic de l'INSS (l'anomenat EVI) considerara el contrari. Des de 2009 ja no és possible.

INCOMPATIBILITAT DE LES PENSIONS

Les pensions de Classes Passives causades abans de l'1 de gener de 2009, exclusivament amb serveis prestats com a persones funcionàries de carrera o reconegudes a l'empar de la Llei 70/78, només eren incompatibles amb treballar en el sector públic, pel que es podia treballar en el sector privat. I si per al càlcul de la pensió s'utilitzaven períodes cotitzats en altres règims públics de la Seguretat Social, la incompatibilitat s'estenia als treballs que obligaren a l'alta en eixos règims. Les pensions causades abans de l'1 de gener de 2009 continuen amb les mateixes incompatibilitats que tenien quan es causaren, és a dir, no estan afectades per les restriccions posteriors.

Les pensions de jubilació del Règim de Classes Passives causades a partir de l'1 de gener de 2009 són incompatibles amb l'exercici de qualsevol activitat, per compte propi o alié, que done lloc a la inclusió de la persona interessada en qualsevol règim públic de la Seguretat Social. En la pràctica significa que no es pot cobrar una pensió de jubilació del RCP i treballar en qualsevol altra cosa. El canvi de 2009 fou que la incompatibilitat de les pensions es va estendre a tot tipus de treballs i règims.

Si el/la funcionari/a jubilat/a del RCP volia treballar en una activitat privada estava obligat a renunciar a la totalitat de la seua pensió de jubilació, que podia recuperar, degudament actualitzada, una vegada finalitzada eixa activitat privada remunerada.

No obstant això, **des de gener de 2017, les incompatibilitats de Classes Passives tenen les mateixes excepcions que s'apliquen al personal quan està en servei actiu i que vénen recollides en l'article 19 de la Llei 53/1984**, d'Incompatibilitats: gestió del patrimoni personal o familiar, impartició de cursos amb un màxim de 75 hores l'any, la producció i creació artística, literària, científica i tècnica, la direcció i col·laboracions i assistències ocasionals a congressos, seminaris, conferències, etc.

D'altra banda, també s'exceptuen de la incompatibilitat les persones pensionistes jubilades per incapacitat total que sí poden cobrar la seua pensió i realitzar una activitat **distinta** a la que venien realitzant com a funcionàries; però, mentre estiguen treballant, l'import de la pensió reconeguda es reduirà al 75% de la corresponent quantia, si acrediten més de 20 anys de serveis efectius a l'Estat; o al 55%, si hagueren cobert menys de 20 anys de servei en el moment de la seua jubilació.

Lògicament, també són incompatibles per la seua pròpia definició les pensions de jubilació per incapacitat permanent per al servei quan han sigut declarades per entendre que la persona funcionària estava incapacitada per a tota professió o ofici amb qualsevol altre treball privat o públic.

A més, el Real Decret-Llei 5/2013 establí que les pensions originades a partir de l'1 de gener de 2009, que s'hagen aconseguit als 65 o més anys d'edat i per al seu càlcul se'ls haja aplicat el 100% de l'Haver Regulador, seran compatibles amb la realització d'activitats privades, per compte propi o alié, que donen lloc a la inclusió de la persona interessada en qualsevol règim públic de Seguretat Social (per tant, jubilades i jubilats voluntaris estan exclosos d'aquesta possibilitat). En aquest cas i durant el temps que continue en eixa situació, el/la funcionari/a jubilat/a percebrà el 50% de la pensió que té assignada. Cada any aquest 50% es revaloritzarà en el percentatge que s'establisca. Si la seua pensió teòrica fóra superior a la pensió pública màxima (3.058,81€ en 2023) percebria el 50% de la pensió pública màxima. Una vegada acabe l'activitat privada, recuperarà la pensió íntegra amb les revaloritzacions que s'haguessen produït. El nou període treballat una vegada jubilada no donarà lloc a la millora de la pensió.

Des de 2021, si la persona jubilada, amb els requisits anteriorment esmentats, treballa per compte propi (autònoma) i té contractat, almenys, a una persona treballadora per compte alié podrà percebre el 100% de la pensió. A més, **des de l'1 de setembre de 2023**, per a tindre dret a la compatibilitat de la pensió per a personal jubilat que vulga realitzar **activitats artístiques**, no serà requisit l'haver-se jubilat amb el 100% de l'Haver Regulador i a més la compatibilitat serà al 100% de la quantia de la pensió. I el personal que es jubile voluntàriament quan arribe a l'edat de jubilació forçosa (65 anys) podrà tindre dret a la compatibilitat per a les activitats artístiques. En el RGSS, a més d'aquesta possibilitat de compatibilitzar la pensió amb una activitat laboral, existeix una altra més. Des d'agost de 2011, després de l'entrada en vigor de la Llei 27/2011, la percepció de la pensió és compatible amb la realització de treballs per compte propi (autònom) si els ingressos totals anuals que es perceben no superen el Salari Mínim Interprofesional, en còmput anual (amb eixe nivell de renda no estan obligats a donar-se d'alta en la Seguretat Social com a autònoms). Aquestes activitats per compte propi no generen dret a noves pensions.

Aquesta última opció no està regulada per a Classes Passives, però seria igualment vàlida en tant que amb eixe nivell de renda un/a treballador/a per compte propi no té obligació de donar-se d'alta en la Seguretat Social (segons la jurisprudència del Tribunal Suprem), pel que no hi hauria incompatibilitat entre la pensió i l'activitat per compte propi amb la citada limitació.

PENSIONS EXTRAORDINÀRIES

Són aquelles en les que la incapacitat és originada per accident o malaltia en acte de servei o com la seua conseqüència (art. 47.2 del RDL 670/87) o per acte terrorista. La quantia de les pensions es calcula igual que en el cas d'incapacitats permanents, però amb els havers reguladors multiplicats per 2.

La persona funcionària que considere que té dret a aquestes pensions extraordinàries ha de sol·licitar, una vegada que ha sigut jubilada, la incoació d'un "expedient d'investigació de causes" a la Direcció General de Personal o de Gestió de Recursos Humans corresponent, que nomenarà una persona instructora que, després de la investigació oportuna i de donar audiència a la persona interessada, farà una proposta de resolució a l'Administració, que, amb un informe, la remetrà a Classes Passives, que resoldrà definitivament (punt huité de la Resolució de 29-12-95 de la Secretaria d'Estat per a l'Administració pública).

GRATIFICACIONS

MUFACE abona un subsidi per una sola vegada en els casos de jubilació per incapacitat permanent per al servei (IPS) o jubilació forçosa, consistent en una quantitat igual a la meitat del sou base més triennis que s'estigueren percebent en el moment de la jubilació. En els casos de jubilació per IPS (també en cas de mort) causada per accident comú o laboral, les comunitats autònomes, normalment a través de la seua corresponent Conselleria d'Hisenda i Administració Pública, subscriuen una pòlissa d'assegurances per a indemnitzar amb una determinada quantitat als seus docents.

Les i els docents d'Universitat tenen dret a un premi de jubilació la quantia del qual depèn del regulat per cada Universitat respecte als seus fons d'acció social.

JUBILACIONS ORDINÀRIES EN EL RÈGIM GENERAL DE LA SEGURETAT SOCIAL (RGSS) EN 2023

a. Requisits per a tindre dret a una pensió de jubilació en el RGSS

Cotització mínima: 15 anys de cotització, dels quals 2 han de ser necessàriament en els últims 15 anys.

Edad mínima: amb 65 anys d'edat quan s'hagen completat 37 anys i 9 mesos de cotització. Si no s'han completat, als 66 anys i 4 mesos de edat.

b. Càlcul de la pensió

Base Reguladora: es calcula sobre les bases de cotització dels últims 25 anys. Els dos últims en les quanties nominals o reals. Les dels 23 primers anys s'actualitzen amb l'IPC.

La Base Reguladora serà el quocient que resulte de dividir per 350 les 300 bases de cotització immediatament anteriors a la del mes previ al fet causant.

Percentatge a aplicar a la Base Reguladora:

Els primers 15 anys suposen un percentatge del 50%.

Cada mes addicional entre els mesos 1 i 106 suposa un augment del 0,21% i cada mes addicional des del 107 fins el 252 suposa un augment del 0,19%. Per als qui accedisquen la jubilació en 2023 o bé en un dels tres anys següents (és a dir en 2024, 2025 i 2026), seran necessaris **36 anys i 6 mesos o més** cotitzats per a tindre dret a percebre el 100% de la base reguladora. A partir de 2027 seran necessaris 37 anys cotitzats per a accedir a una pensió del 100% de la base reguladora.

ACCIDENTS IN ITINERE EN CLASSES PASSIVES EN 2023

En el Règim General de la Seguretat Social, l'anomenat "accident en itinere" es reconeix com a accident laboral. Aquest tipus d'accidents són els que es produeixen en el trajecte entre el lloc de la vivenda i el lloc del treball de la persona treballadora accidentada en determinades condicions i tenen els beneficis propis dels accidents laborals. Les condicions per a que un accident siga considerat in itinere són:

- a) que la finalitat principal i directa del viatge estiga determinada pel treball (element teleològic);
- b) que es produïska en el trajecte habitual i normal que s'ha de recórrer des del domicili al lloc de treball o viceversa (element geogràfic);
- c) que l'accident es produïska dintre del temps prudencial que normalment s'inverteix en el trajecte (element cronològic); o, el que és el mateix, que el recorregut no es veja alterat per desviacions o alteracions temporals que no siguen normals i obeisquen a motius d'interés particular de tal índole que trenquen el nexa causal amb l'anada o la tornada del treball;
- d) que el trajecte es realitze amb mitjà normal de transport (element d'idoneïtat del mitjà).

(EXTRACTE DEL FONAMENT JURÍDIC CINQUÈ DE LA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL SUPREM DE 29.09.2005, DICTADA EN EL RECURS 4031/2004 DE CASACIÓ PER A LA UNIFICACIÓ DE DOCTRINA, QUE REPRODUUEIX PART DE LA SENTÈNCIA DEL MATEIX TRIBUNAL DE DATA 20.09.1997, DICTADA EN EL RECURS 2685/1996.)

No obstant, en el Règim de Classes Passives no s'han vingut reconeixent els accidents in itinere. Nombroses sentències del Tribunal Suprem i de l'Audiència Nacional venien denegant sistemàticament les demandes del reconeixement del caràcter d'extraordinària de les pensions concedides com a conseqüència de les lesions patides per persones funcionàries de aquest règim en accidents in itinere.

En el procés de negociació que el Govern (del PSOE) obrí en març de 2011 per a "harmonitzar" la normativa de Classes Passives a la reforma de la Seguretat Social realitzada per la Llei 27/2011, el mateix Govern, conscient del tema, plantejà la modificació de la normativa de Classes Passives en aquest tema per a harmonitzar-la (fer-la similar) amb la de la Seguretat Social. Eixa negociació es tancà, acabà en res i tot ha continuat igual.

No obstant això, el mateix Tribunal Suprem ha canviat de criteri. En les recents sentències 2452/2021 i 2453/2021 ha reconegut els accidents in itinere en Classes Passives com a accidents en acte de servei. Com ens temem que Classes Passives va a continuar denegant el caràcter d'extraordinàries a les pensions derivades d'accidents in itinere mentre no es modifiqui l'actual normativa, l'única opció que ens va a quedar va a ser la reclamació, encara que amb la seguretat de guanyar, però caldrà passar pel procés judicial. Esperem que el Govern opte per la modificació de la normativa i estalvie a les persones afectades haver de ficar-se en plets.

Quadre Resum de les Pensions de Jubilació del Funcionariat de Classes Passives 2023

	TIPUS	REQUISITS	CÀLCUL PENSIÓ	ALTRES CONSIDERACIONS	NORMATIVA
VOLUNTÀRIA	Ordinària	60 anys d'edat i 30 anys de serveis efectius a l'Estat. Si per a completar els 30 anys de servei necessitara períodes de cotització en altres règims públics de Seguretat Social, els 5 últims anys computables han d'estar coberts en el Règim de Classes Passives.	Aplicació d'un percentatge, que està en funció del número d'anys de servei, a l'Haver Regulador (HR) del cos. No s'apliquen coeficients reductors. No es té dret al complement per a la reducció de la bretxa de gènere.	Ha de sol·licitar-se amb, almenys, tres mesos d'antelació No hi ha dret al complement per a la reducció de bretxa de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> Arts. 28 2b, 30, 31 i 32 del RDL 670/87. Punt 6é de la Resol. 29/12/85 de la Secretaria d'Estat per a l'Administració Pública DA 16ª Text Refós Llei Classes Passives segons DF 1ª PGE 2014.
	En complir 65 o 70 anys d'edat	<ul style="list-style-type: none"> Es declara d'ofici en fer els 65 anys (Professorat CEJA) o 70 anys (Professorat Universitat). Tindre acreditats un mínim de 15 anys de servei. 	<ul style="list-style-type: none"> Aplicació d'un percentatge, que està en funció del número d'anys de servei a l'Haver Regulador del cos. Hi ha un complement de 30,40 euros bruts mensuals per cada fill/a que s'haja tingut, fins a un màxim de 4, anomenat de reducció de bretxa de gènere. Als/es docents d'universitat se'ls aplica el percentatge adicional de l'HR per any complet treballat a partir dels 65 anys 	<ul style="list-style-type: none"> L'Administració la gestiona i resol d'ofici si no s'ha sol·licitat la pròrroga El professorat d'Universitat podrà acabar el curs escolar en el què faça 70 anys. 	<ul style="list-style-type: none"> Arts.28 a, 30, 31 i 32 del RDL 670/87. DA 18ª Text Refós Llei Classes Passives segons art. 2.1 RDL 3/2021.
	Pròrroga fins els 70 anys (professorat No universitari)	La pròrroga és voluntària i ha de sol·licitar-se amb una antelació de, almenys, dos mesos abans de fer 65 años.	Quan concloga el període de pròrroga, igual que en el cas anterior, però a més es reconeixerà un percentatge adicional del 4% per cada any complet de serveis prestats després dels 65 anys, no es pot superar l'HR del A1	La fi de la pròrroga ha de comunicar-se almenys tres mesos abans de la data triada per a la jubilació definitiva, que no podrà ser més allà dels 70 anys.	<ul style="list-style-type: none"> Art.67 del RDL 5/2015 del TREBEP. Resolució 31/12/96 de la Secretaria d'Estat per a l'Administració Pública. DA 17ª RDL 670/87 segons apartat 2 Llei 21/21 Arts. 30, 31 i 32 RDL 670/87
FORÇOSA	Incapacitat Permanent per al Servei (IPS)	Per a l'exercici de les funcions fonamentals del seu cos (Total).	<p>Igual que en els casos anteriors, però es considera com a servei prestat el temps que falte fins arribar a l'edat de jubilació forçosa.</p> <p>En els casos d'IPS total per malaltia comuna o accident no laboral amb menys de 20 anys de servei, es redueix un 5% per cada any complet que li falte fins als 20, amb un màxim de reducció del 25%</p>	<p>Pot iniciar-se el procés d'ofici o a petició de l'interessat. La pensió per una IPS total tributa en quasi tots els territoris i, per tant, se li apliquen retencions a compte. La pensió d'una IPS absoluta no tributa i, per tant, no té retencions.</p> <p>La IPS és compatible amb treballar en un lloc de treball distint, però la pensió es redueix un 25% si es tenen més de 20 anys de serveis i un 45% si se'n tenen menys.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Instruccions del Ministeri d'Hisenda de 22/10/96. Ordre del Ministeri de Presidència de 22/11/96. Arts. 28 c, 30 31 i 32 del RDL 670/87. Arts. 23, 24, 25 i 26 del RDL 4/2000. Disposició adicional 13ª de la Llei 2/2008. DA 18ª Text Refós Llei Classes Passives segons art. 2.1 RDL 3/2021
		Per a l'exercici de tota professió o ofici (absoluta).	Si amb posterioritat a la jubilació i abans dels 65 anys (docents no universitaris) o 70 anys (docents Universitat) es produís un agreujament passant a estar inhabilitat per a tota professió o ofici, cobriria el 100% del que li hagués pogut correspondre. No es requereix període de carència. Hi ha dret al complement per a la reducció de la bretxa de gènere.		
		Necessita l'assistència d'una persona per a les activitats més essencials de la vida (gran invalidesa)	Igual que en el cas de la IPS absoluta, incrementada en un 50% que abona MUFACE per a la contractació d'una persona que l'atenga.	A l'igual que la pensió per IPS absoluta no tributa, pel què no té retencions. No es requereix període de carència.	

